

Tankovske in pehotne enote Jugoslovanske armade vodijo poulične boje v Trstu

(Glej poročilo jugoslovanskega Generalštaba na str. 2.)

Glavni odbor Enotnih sindikatov delavcev in nameščencev Jugoslavije, Enotna narodno-osvobodilna fronta Srbije, Hrvaške, Črne gore in Boke, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Osvobodilna fronta slovenskega naroda ter Profilašistična fronta žen in Zveza Profilašistične mladine Jugoslavije naslavlja

narodom Jugoslavije proglas za Prvi maj

Vse za fronto — vse za zmago!
Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Narodom demokratične federativne Jugoslavije, delovnemu ljudstvu mest in podeželja! Delavci in nameščenci! Kmetje! Delovni intelektualci! Vojaki Jugoslovanske armade! Mladina!

Letošnji 1. maj praznujemo v znamenju odločilnih zmag nad smrtnim sovražnikom jugoslovanskih narodov, slovanstva in vsega svobodoljubnega človeštva. Slavna Rdeča armada se bori na ulicah Berlina. V sami Hitlerjevi Nemčiji, v kateri so se pripravljali načrti o gospodstvu nad vsem svetom, so se sešle armade močne anglo-svjetsko-ameriške protihitlerjevske zveze, da bi s skupnimi močmi dokončno potolke fašistično gnusobo. Naša junaška Jugoslovanska armada zaključuje osvobojenje naše slavne, zmučene domovine. Skoro bodo zastave demokratične federativne Jugoslavije zaplapolale nad Zagrebom in Ljubljano. Skoro bo naša vojska prinesla svobodo slovenskemu Primorju, Istri in Koroški.

Zahvaljujoč velikim demokratičnim pridobitvam naše narodno-osvobodilne borbe se vedno bolj utrjuje enotnost naših narodov v borbi za novo Jugoslavijo, za svobodo domovine svobodnih in enakopravnih jugoslovanskih narodov. Ta enotnost se izraža v stvarni, enotni narodno-osvobodilni fronti, ki je najbolj demokratična, najbolj ljudska politična organizacija v zgodovini našega naroda. V enotni narodno-osvobodilni fronti je ustvarjena nerazdružljiva zveza delavcev, kmetov in delovne inteligence, ki tvorijo temelj naše ljudske oblasti. Enotna vlada demokratične federativne Jugoslavije in vlade naših federalnih edinic, ki se naslanjajo na najširše ljudske plasti, bodo poduzele vse potrebne korake za pospešitev končne zmage nad sovražnikom in za povojno ureditev naše države, kakor to narekujejo napredna politična in družbena gibanja naših narodov.

Pod geslom: „Vse za fronto — vse za zmago“ doprinašajo naši narodi gigantske napore, da pomorejo svoji armadi in svoji narodni oblasti. Delovne sloje je prevzel zanos ustvariteljskega tekmovanja in delovnega junaštva. S herojskimi naporii narodnih slojev se v opustošeni deželi obnavlja in dalje razvija gospodarsko in kulturno življenje. Uka željen je stopil naš delovni narod na pot prosvetljenja in napredka. Naša osvo-

bojena domovina koraka naprej z velikimi in sigurnimi koraki.

Z notranjim utrjevanjem naše države se jača njen mednarodni položaj, raste njen ugled med svobodoljubnimi narodi sveta. Narodi Jugoslavije praznujejo letošnji 1. maj v znamenju končne uresničitve njihovih najglobljih teženj v zunanji politiki, v znamenju pogodbe o prijateljstvu, vzajemni pomoči in povojnem sodelovanju, ki je bila sklenjena med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

Narodi Jugoslavije so že desetletja zahtevali takšno pogodbo. Oni so jo z narodno osvobodilno borbo tudi izvajali, ko so porušili vse zapreke, ki so stale med bratskimi narodi Sovjetske zveze in Jugoslavije. Razvijajo in utrjujejo se tudi prijateljske vezi z našimi anglo-ameriški zavezniki in z ostalimi svobodoljubnimi narodi, predvsem z bratskimi slovenskimi narodi in z našimi sosedi ter z brati po orožju.

Državlani nove Jugoslavije!

Naši narodi pričakujejo v tem letu višek borbenosti delovnega ljudstva, višek mobilizacije in ustvarjalne pobude za nove velike podvige v znamenju zmage nad nemškim fašizmom in njegovimi služabniki: v znamenju notranjega preporoda in delovnega heroizma; v znamenju vedno tesnejšega prijateljstva z vsemi svobodoljubnimi narodi.

Narodni borci, vojaki, podoficirji, oficirji in politični delavci Jugoslovanske armade!

Naprej pod vodstvom velikega vojskovodje, narodnega junaka maršala Tita v poslednjo bitko za končno osvoboditev naše domovine! Ne dopustite, da vam uide en sam fašistični razbojnik z vaše zemlje! Očistite deželo od okupatorjev in poslednjih ostankov domačih izdajalcev! Ponesite zastavo osvoboditve vsepovsod, kjer naši narodi še trepečejo pod tujčevim jarmom! Slava borcem, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo, neodvisnost in srečno bodočnost naše jugoslovanske domovine!

Narodi Jugoslavije! Srbi, Hrvati, Slovenci, Makedonci in Črnogorci, gradite Vašo skupno narodno državo na trdnih in nerazdružljivih temeljih enakopravnosti, bratstva in enotnosti! Na tej podlagi ste dosegli v skupni borbi svobodo in neodvisnost. Na tem temelju ste ustvarili pogoje napredku in sreči v bratski federativni državi jugoslovanskih narodov. Borite se

brez prestanka proti vsemu, kar vas je v preteklosti razdvajalo in kar bi v bodočnosti moglo služiti novim razdorom med istokrvnimi brati. Očistite s temeljev vse ostanke velikosrbskega šovinizma, pokrajinske ozko-srčnosti in separatizma, s čimer bi se mogel okoristiti le sovražnik vaše svobode in neodvisnosti! Federativna Jugoslavija je skupna domovina, brez katere ne more niti en njen narod svobodno živeti. V nepomirljivi borbi proti narodnemu izdajstvu, proti politični socialni reakciji negujte velike demokratične pridobitve, katere ste si priborili za ceno tolikšnih žrtev!

Delavci in delavke!

Vi ste bili vedno v prvih vrstah splošne narodne borbe za svobodo in napredek, pretrpeli ste najtežje udarce reakcije, ki je hotela pahniti našo domovino v pogubo. Bodite tudi sedaj v prvih vrstah borbe za izgraditev resnične demokracije, za preporod naše ljudske države, za politični, ekonomski, družbeni in kulturni napredek jugoslovanskih narodov.

Bodite prvi v delu za obnovo našega uničenega gospodarstva, za srečno bodočnost delovnega ljudstva! Dokažite, kaj ste voljni žrtvovati, ko je treba osvoboditi domovino od okupatorja, zagotoviti svobodo in neodvisnost naše domovine, ter srečno bodočnost delovnih slojev! Utrjujte zvezo z bratskim kmečkim ljudstvom ste zmagali v borbi proti okupatorju in njegovim služabnikom. Varujte to zvezo kot zenico očesa, ne dopustite, da sovražnik delovnega ljudstva razbija vaše vrste, organizirajte se v vaših sindikalnih organizacijah, razvijajte delovno tekmovanje in večajte delovne uspehe, da bo zmaga nad sovražnikom hitrejša in sigurnejša. Odločno podpirajte ljudsko oblast v njeni borbi proti saboterjem in škodljivcem, proti spekulantom in trgovcem z ljudsko krvjo in ljudskim znojem. Naprej v borbo! Na delo za boljšo bodočnost naših narodov, za boljše in človeka vredno ter kulturno življenje.

Kmetje in kmetice!

Vsi ste doprinesli ogromne žrtve v oboroženem uporu proti okupatorju in njegovim domačim služabnikom. Jugoslovanski kmetje ste v teh odločilnih dnevih pokazali, da ste dostojni nasledniki slavnih prednikov, ki so vodili upore proti tujim in domačim plemičem. Sinovi našega podeželja so temeljna plast Jugoslovan-

ske armade. V zvezi z mestnim delavstvom ste vi, kmetje in kmetice, izvajali zmago naših slavnih narodov v osvobodilni vojni proti fašističnim osvajačcem. Z vašimi žrtvami ste priborili ono, za čemer ste stoletja stremeli: zemljo in svobodo! Sadovi zemlje morajo pripasti tistemu, ki jo obdeluje. Stopajte še naprej v trdni skupnosti z delavskim razredom in ljudsko inteligenco po poti, ki vodi k popolni zagotovitvi resnične ljudske oblasti in vseh ostalih demokratičnih pridobitev, za dosego katerih ste toliko žrtvovali! Zastavite vse moči za obdelavo polj, oskrbite naši junaški armadi in mestnemu prebivalstvu potrebno prehrano, tekmujte v delu za gospodarsko obnovo države, ker boste s tem koristili tudi svojemu lastnemu napredku in blagostanju. Utrjujte vaše zadržne organizacije in ne dopustite, da se spekulanti bogate s sadovi vašega truda in da izrabljajo delovno ljudstvo v mestih.

Nameščenci in ljudska inteligenca!

Nova Jugoslavija vam nudi vse možnosti za uresničenje vaših upov, odpira vam pogled v jasno bodočnost brez brezposelnosti in brez propadanja vaših sposobnosti zaradi ljudskih zajedalcev. Uporabite vse svoje znanje in vse svoje sposobnosti, vse svoje izkušnje in vse svoje moči v službi svojemu ljudstvu. V vaši vdani službi narodu boste postavili temelj svoji lastni boljši bodočnosti. Bodite vestni čuvarji ljudskih pridobitev. Delajte vztrajno na državnem in kulturnem razvoju! Borite se brez prestanka proti mlačnosti in nemarnosti v službi, proti starim uradniškim metodam!

Utrjujte zvezo s širokimi ljudskimi plastmi, iz katerih ste izšli, z delavci in kmeti! Stopajte drzno naprej k zmagi idealov človečnosti, za blagostanje delovnega ljudstva in za vsestransko izgraditev naše skupne ljudske države.

Mladinci in mladinke!

V štirih letih osvobodilne vojne ste pokazali, da ste vredni vaših velikih prednikov, ki so se z mečem in s peresom borili za svobodo in neodvisnost jugoslovanskih narodov. Vaša mladost je dala polet Jugoslovanski armadi. Neustrašno ste se borili v sovražnikovem zaledju, v zasedenih mestih in vaseh. Ni bilo ne težkoče in ne zapreke, ki je niste premagali. Ni bilo žrtve, katere ne bi bili pri-

pravljene dati za svobodo, neodvisnost in srečno bodočnost vašega naroda. Z vašimi delavskimi bataljoni in brigadami ste pod najtežjimi pogoji ustvarjali čudeže in zagotovili zmago našim borcem. Vi ste bili najodločnejši sovražniki stare gnilobe in najbolj navdušeni graditelji novega, srečnejšega življenja. Utrjujte enotnost mladega pokolenja, ki je zagotovilo boljšega življenja novih naraščajev naše domovine, ki je zagotovilo bratstva in enakopravnosti narodov Jugoslavije.

Bodite vedno v prvih vrstah borcev za napredek in kulturo, prvi v borbi za zmago nove Jugoslavije! Vi ste si utrlji pot k znanju in svobodi. Novi, bolj človeški in srečnejši svet, ki nastaja na ljudskih in vaših žrtvah, pripada vam.

Uslužbenci Jugoslavije!

Pojdite 1. maja na ulice in dokažite vašo enotnost, vašo moč in odločnost! Demokratična federativna Jugoslavija je vaša pridobitev, vi ste jo z vašo borbo ustvarili, vi ste njen steber in temelj. Dokončajte zmagovito konč. o bitko za uničenje fašizma in vseh ostankov domače reakcije, za uničenje vseh temnih sil preteklosti! Stojte trdno na braniku veličastnih pridobitev narodno-osvobodilne borbe, varujte in utrjujte bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, ki je temelj naši svobodi, neodvisnosti in srečnejšemu življenju. Delajte in borite se za popolno osvoboditev in združitev naših narodov, za osvoboditev slovanstva in vsega človeštva izpod fašistične kuge!

Naj živi prvi maj, dan borbenega nastopa demokratičnih sil naših narodov!

Naj živi zmaga antifašistične zveze nad največjim sovražnikom človeštva, nad hitlerjevsko Nemčijo!

Naj živijo naši veliki zavezniki Sovjetska zveza, Anglija in Zedinjene ameriške države!

Naj živi borbena enotnost vseh Slovanov!

Naj živi pogodba o prijateljstvu, vzajemni pomoči in povojnem sodelovanju med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo!

Naj živi bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov!

Naj živi naša slavna Jugoslovanska armada, ki dokončuje delo osvoboditve naše domovine!

Naj živi enotnost narodnoosvobodilne fronte narodov Jugoslavije!

Naj živi organizator naših zmag, voditelj naših narodov, vrhovni poveljnik Jugoslovanske armade, Narodni heroj maršal Tito!

Slava borcem, ki so padli za svobodo in neodvisnost naše domovine!

Smrt nemškemu osvajalcem in njihovim pomagačem!

Pogodba med Sovjetsko zvezo in Poljsko

Prijateljstvo slovanskih narodov je vsak dan globlje

Državi, ki sta pred to vojno vodili najbolj protisovjetsko politiko, sta bili stara Jugoslavija in stara Poljska. V obeh državah so bile na vladi protiljudske klike. S terorjem so pokorile svoje narode in se bale, da ne bi prišli v stik s sovjetskimi narodi in se pobližje spoznali z njihovim ljudskim načinom vladanja.

Poljske vlade so bile od rojstva Sovjetske zveze njen največji sovražnik. Leta 1920, ko je tuja in domača reakcija napadala delavsko-kmečko Rdečo armado, se je tudi Poljska udeležila boja proti Sovjetski zvezi. Hotela je razširiti meje svoje države do Odese. Rdeča armada pa je Poljske „pane“ (veleposestnike) naklestila in jih prisilila, da so z njo sklenili mir in se odrekli svojim imperialističnim ciljem. Ostali pa so vse do druge svetovne vojne zagrizeni sovražniki Sovjetske zveze in se rajši vezali s Hitlerjem, kakor s svojo slovansko sosedo. Ob izbruhu vojne so odhiteli na varno v London, kjer so še nadalje ostali na čelu gonje proti Sovjetski zvezi.

Rdeča armada je osvobodila Poljsko, ki si je izvolila novo ljudsko vlado in noče več slišati o svojih izdajalskih londonskih beguncih. Hoče pa ohraniti prijateljstvo s Sovjetsko zvezo, ki je ni samo osvobodila, temveč ji tudi pomagala s hrano. Takoj ob sklepu jugoslovansko-sovjetske pogodbe je na predsednika poljske vlade deževalo resolucij, ki so zahtevale, naj Poljska sklene s Sovjetsko zvezo prav takšno pogodbo kot jo je Jugoslavija. Želja poljskega ljudstva se je izpolnila. Med Sovjetsko zvezo in poljsko republiko je bila sklenjena pogodba o prijateljstvu, medsebojni pomoči in povojnem sodelovanju. V uvodu k pogodbi pravita obe podpisnici, da je bila pogodba sklenje-

na v želji, enkrat za vselej prelomiti s slabimi odnosi med Sovjetsko zvezo in Poljsko in poglobiti odnose za skupno sodelovanje v borbi proti nemškemu imperializmu. Sklenjena je bila v prepričanju, da pogodba odgovarja življenjskim potrebam obeh narodov in da bo tesno sodelovanje pospešilo gospodarski razvoj obeh držav.

V pogodbi se obe državi obvezujeta, da bosta vložili vse sile v borbo za dokončni poraz Nemčije. Poglobili bosta medsebojne stike in sodelovali v skladu z načeli medsebojnega spoštovanja in neodvisnosti. Vzajemno bosta preprečevali vsak poizkus s strani Nemčije ali katere koli druge države, da ponovno začne z vojno. Zato bosta sodelovali v vseh mednarodnih organizacijah za ohranjanje miru. Po vojni bosta še okrepili medsebojne gospodarske in kulturne vezi.

Ta vojna je združila vse slovanske narode, ki so jih prej njih protiljudske vlade izigravale drugega proti drugemu. V tej vojni so se za svobodo domovine borile ljudske množice, ki čutijo mogočnega prijatelja v Sovjetski zvezi. Pogodba, ki jo je sklenila sedaj Poljska s Sovjetsko zvezo je izraz volje slovanskih ljudskih množic, živeti v prijateljskih s svojo mogočno slovansko zaščitnico, je mogočen branik slovanstva pred nemškim barbarstvom.

Prvi maj bodo praznovali narodi Sovjetske zveze posebno svečano. Rdeča armada, ki je zavrnila nacistične napadalce od Moskve, Leningrada in Stalingrada, bide danes sovražnika v samem Berlinu, v tistem mestu, ki je hotelo postati prestolica ogromne suženjske države, ki bi segala od Atlantskega do Tihega oceana — kot pravi radio Moskva.

Naše tankovske in pehotne enote vodijo borbe na ulicah Trsta

Veliko napredovanje Jugoslovanske armade v Podravju in Posavju

V Podravju, na področju Bilo Gore so naše čete zavzele močno utrjene in važne kraje. Večje število sovražnikovih utrdb je bilo uničenih skupno s posadko.

Napredovanje Jugoslovanske armade je zaznamovati tudi v Posavju, kjer so bila osvobojena mesta: Sokolovac, Uljenik, Blagorodovac, Kreštelovac, Brekinska, Toranj, Kukonjevac in Brezovac. V teh bojih je sovražnik izgubil čez 1150 vojakov in oficirjev. Protiletalska artilerija je v okolici Pakraca sestrelila eno sovražno letalo.

Naše čete so tudi v dolini reke Une dosegle znatne uspehe. Težke borbe so v teku za Bosanski Novi, Dobrin,

Kostajnico in Dubico. V bojih za Dubico so naše čete zaplenile tri tope, 2 težka metalca min in 34 avtomatskih pušk. Na področju Klana—Rijeka se bijejo težki boji.

Jugoslovanski generalštab je zvečer 29. tega meseca izdal posebno poročilo, s katerim naznanja, da so jugoslovanske pehotne in tankovske čete po težkih borbah v planinskem ozemlju prebile zelo utrjene sovražnikove obrambne črte in vdrle v obmorsko mesto Trst, v največje pristanišče ob Jadranskem morju, kjer se vršijo srditi politični boji.

Rdeča armada je vdrila na ozemlje pokrajine Mecklenburg

Dnevna zapoved maršala Stalina naznanja, da je Rdeča armada vdrila v pokrajino Mecklenburg, to je v severno Nemčijo, ter zavzela važna prometna križišča: Anklam, Friedland, Neubrandenburg in Lychen. S tem je Rdeča armada tudi v severni Nemčiji predrila poslednjo utrjeno črto. Ujetih je bilo tu čez 2.000 nemških vojakov in oficirjev in zaplenjenih 160 poljskih topov.

Poulične borbe v Berlinu so dosegle svoj višek. Rdeča armada gospodari nad vsem severozapadnim delom Berlina in naglo prodira v južni del mesta in v mestno sredino. Zavzela je mestno četrt Moabit, znani in veliki železniški Anhalter-kolodvor 177 hišnih blokov v sredini mesta. Tudi južna mestne četrt Wilmersdorf je v ruskih rokah. V teh bojih je bilo ujetih preko 11.000 nemških vojakov in oficirjev in zaplenjenih 83 letal, 150 poljskih topov, 480 strojnic, 2500 kamionov, 139 lokomotiv, 3090 vagonov in 30 skladišč vojnega materiala.

Tudi južnovzhodno od Berlina so sovjetske čete v dneh 28. in 29. aprila tega leta dosegle pomemben uspeh in uničile obkoljene nemške čete. Ujetih je bilo preko 40.000 nemških vojakov in oficirjev.

Po osvoboditvi Brna napredujejo enote Rdeče armade tudi na čehoslovaškem ozemlju in so likvidirale več važnih sovražnih oporišč ter osvo-

bajajo v nezadržnem napredovanju Čehoslovaško.

Ameriške čete vdrle v München

Kot poroča angleški radio, so čete 6. ameriške armade dne 29. aprila vdrle v München, v mesto, ki je bilo nekoč centrala Hitlerjeve propagande. S tem so zavezniške armade prišle v posest osrčja Bavarske in prekrizale vse sanje Hitlerjevih veljakov, da se umaknejo na Bavarsko in v alpske predele.

Obenem so anglo-ameriške čete tudi v ostalem delu Nemčije dosegle nove uspehe ter se bližajo na vsej črti Rdeči Armadi, ki prodira z vzhoda.

Osrčje Nemčije razkosano

Ob reki Labi so sovjetske čete razširile stik z ameriškimi četami v širini 80 km, kar pomeni za hitlerjevsko vrhovno komando nepremostljivo zapreko enotnega vodstva in začetek končnega razkroja. Druga združitev sovjetskih in ameriških čet se bliža svoji dovršitvi pri mestu Dessau-u, kjer so le še 20 km narazen. Tretja, za nas zelo važna združitev med sovjetskimi in anglo-ameriškimi četami je v teku v severozahodni Avstriji, na črti Passau-Linz-St. Pölten, kjer so narazen približno 140 km.

Hitlerjevska Nemčija dobiva s tem vedno bolj sliko razcefranega koščka papirja.

S konference v San Francisku

Po sklepu konference sta dobili svoja mesta na konferenci tudi sovjetski socialistični republikli Ukrajina in Bela Rusija, ki sta vključeni kot samostojni državi v Sovjetsko zvezo. Tako ima Sovjetska zveza zdaj na konferenci tri mesta. Predsedstvo konference je primerjalo sovjetske republike z angleškimi dominjoni, ki imajo tudi na konferenci svoja mesta.

Čehoslovaški odposlanec na konferenci Jan Masaryk je izjavil, da bo njegova država dosledno izpolnjevala obveznosti svoje pogodbe s Sovjetsko zvezo in da bo ostala zvesta svoji tradiciji prijateljstva z zapadnimi zavezniki.

Južno-ameriška delegacija je predlagala, da Frankova fašistična Španija ne sme biti članica združenih narodov in da ne sme imeti glasu v San Francisku. Ta predlog podpirajo mnoge države.

Himmler preizkuša svoje zadnje orožje

Dne 28. aprila je najožji Hitlerjev sodelavec, vodja SS oddelkov, šef zločinskega gestapa, nemški notranji minister in vrhovni šef nemške notranje vojske, Heinrich Himmler ponudil brezpogojno kapitulacijo Angliji in Združenim državam, ki sta odgovorili, da prihaja brezpogojna kapitulacija v poštev le, če je naslovljena na vse Združene narode, t. j. tudi na Sovjetsko zvezo.

Za novega sovjetskega poslanika v Italiji je imenovan Mihael Kostilev, ki je te dni predal svoje listine.

Nemški fašistični barbari so v koncentracijskih taboriščih prisilili otroke in starčke, da so morali delati po deset ur na dan. Hrana je bila pičila. V taborišču Beisen je na posledicah grdega ravnanja umrl 61 letni holandski politik Van den Porten.

Velika proslava osvobojenja Prekmurja in četrte obletnice Osvobodilne Fronte v Bogojini

Bogojina je 29. t. m. doživela velik praznik. Kljub oblačnemu vremenu se je zbralo na tisoče in tisoče ljudi, da proslave osvoboditev Prekmurja in četrto obletnico Osvobodilne fronte. Z okrašenimi kamioni je prihajala iz Sobote mladina, vasi so z godbami in pevci na čelu v strnjenih vrstah in na okrašenih vozovih pošiljale svoja zastopstva. S trobojkami, napisi in transparenti odeta Bogojina jih je pristrčno sprejemala. Bogojinske ulice so polne cvetja odmevale od pozdravnih klicev in petja mladincev.

Delegacijo Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta je sredi vasi sprejela šolarka s cvetjem in pozdravnimi besedami, nakar so vsi zborovalci v povorki odšli na zborovališče. Bogojina še ni videla tako mogočnega navala ljudi. Skupine zborovalcev so se vrstile za napisnimi tablami ena za drugo. Ljudje so peli in vzklikali.

„Hej Slovani, kje je naša kri...“ se je razlegalo okoli in trkalo na srca.

„Mi smo Titovi in Tito je naš.“ so klicali mladinci. Sprevod je zaključil bataljon naše vojske.

Na okrašeni tribuni smo videli tovariša Franca Svetka, člana AVNOJ-a in SNOS-a, tov. Vladota Krivica, člana SNOS-a, zastopnika Jugoslovanske armade tov. podpolkovnika Jelacina, zastopnika bratske Rdeče armade gardnega majorja Ivana Holovko, komandanta vojnega področja Prekmurja tov. majorja Josipa Berkopca, javnega tožilca vojaškega sodišča prekmurske vojne oblasti tov. majorja Romana Pezdirja, zastopnike Rdeče armade, rabških Slovencev in Prekmurja.

Zborovanje je odprl tov. Boris Kocjančič, nakar je pristrčno pozdravljen s tribune spregovoril član AVNOJ-a in SNOS-a

tov. France Svetek,

ki je med drugim dejal: „Danes smo se sešli, da praznujemo osvobojenje Prekmurja. Prišli smo, da pokažemo svetu, da surova sila, ki je leta 1941 hotela uničiti slovenski narod, ni zmogla. Sešli smo se, da pokažemo svetu svojo voljo do življenja in da hočemo biti na svoji zemlji svoj gospod. Fašistični voditelji so pred vojno zapisali, da rabijo nas, Slovane, za gnojilo. Pisali so, da bodo Slovenci izpremenili v koristne domače živali. Mali slovenski narod, najmanjši med slovanskimi narodi, je bil postavljen pod večala. A ni hotel umreti in ni hotel biti hlapec drugim, narodom. Narod, ki bi drugače sklenil, ne bi bil vreden časti. Dvignil se je v oboženi odpor. Mnogo okupatorjev in njihovih hlapcev je pognojilo naša tla. Naša vojska je planila na dan, kakor vojska Matjaževa. Uresničil se je čudež: Zmagali smo in zdaj izročamo vsi oblast ljudstvu. Vsi, ki živite tu, se zavedajte, da se leto 1918 ne bo več povrnilo. Ne bomo več lahkoverni. Naši mladinci bomo zajamčili srečnejšo, sigurnejšo bodočnost!“ Nato je tov. Svetek začrtal glavne naloge današnjega trenutka, ki so: *popolna mobilizacija vseh moških za fronto, da osvobodimo zadnjo ped slovenske zemlje in stopnjevanje naporov zaledja za pomoč fronti in obnovo naše porušene domovine.*

„Vera prestavlja gore“, je končal tov. Svetek. To je dokazala naša štiriletna borba. In to naj dokaže naše delo v novi, srečni Jugoslaviji!“

Navdušeno odobravanje je bil odgovor Prekmurja besedam tov. Svetka. Vsi bomo delali v znamenju gesla: „Vsi na fronto, vse za fronto!“

Pristrčno pozdravljen je spregovoril zastopnik Rdeče armade

gardni major Ivan Holovko

„Bratje in sestre, sinovi junaškega jugoslovanskega naroda! Sprejmite pozdrave rdečearmejcev, ki so povsod, na vaših tleh in drugje, razbili fašiste. Naš narod je bil globoko potr, ko je v onih usodnih dneh leta 1941. izvedel, da so fašisti napadli Jugoslavijo. Občudovali smo jugoslovanski narod v borbi, kajti on ni izgubil glave, šel je v partizane. Bosi, lačni ste se borili, a vendar niste klonili!“ Končal je z besedami:

Naj živi junaški maršal Tito!

Naj živi veliki vodja sovjetskih narodov, junaški maršal Stalin!

Po govoru zastopnika Rdeče armade ni hotelo biti konca vzklikov maršalu Stalinu, maršalu Titu in junaškim krasnoarmejcem, ki se bore za našo svobodo. Množica je govornika obsula s cvetjem.

V imenu Jugoslovanske armade je izpregovoril

tov. major Roman Pezdir.

Govoril je o borbi junaške partizanske vojske, ki se je formirala v močno Jugoslovansko armado in danes bije poslednji boj za naše meje, za očiščenje domovine od okupatorja. „Šola naših borcev in oficirjev partizanov je bila izključno le borba. V njej so se vzgajali najboljši sinovi našega naroda, padali za svobodo svojega naroda, vztrajali in zmagovali. Borba, neizprosna borba naj bo naša šola še vnaprej, ko bo Jugoslavija svobodna, ko se bodo naši borci vrnili na domove in čuvali pridobitve našega težkega štiriletnega osvobodilnega boja!“

Vzkliki naši hrabri vojski in njemu junaškemu komandatu maršalu Titu so prekinjali govornika.

KAZNUJMO IZDAJALCE IN ZLOČINCE

zahteva v imenu Prekmurcev tov. Ivan Prša.

Nato je stopil na govorniški oder tov. Prša in dejal: Predragi! Sprejmite moje besede, ki so sicer skromne, a se mi zdijo potrebne. Danes prvič v zgodovini prekmurski kmet svobodno govori na svoji zemlji, ki jo je osvobodila bratska Rdeča armada. Naš narod je prestal velih, trpljenje prave Kalvarije! Sovražnik je uničeval, ubijal, vse je storil, da bi nas ponižal in uničil. Pri tem groznem delu so mu pomagali izdajalci. Zato zahtevamo zanj kazen v imenu mučenih, ubitih, zaprtih in interniranih. **Hartner in Benko** sta organizirala izdajo. Za ta in za druge zločine sta odgovorna. Naj dasta odgovor, naj zadostita za vse zločine, ki sta jih storila našemu slovenskemu Prekmurju! **Bajlec** je poskušal po nemškem naročilu zanetiti, vžgati državljansko vojno, kar mu k sreči ni uspelo. Kaj bi bile posledice državljanske vojne, si lahko mislite!

Sedaj še poskušajo razni špekulanti zasejati smeti v naše vrste, v naše delo! Hočejo se vrniti v našo oblast in zopet izžemati, izkoriščati tebe, izmučeni slovenski narod, slovensko kri! Pa sem prepričan, da takim špekulantom ne uspe. Ti slovensko ljudstvo jim odgovori da jim je ta špekulacija za vedno od klenkala! Naše ljudstvo, ti slovenski trpin, bodi samostojen in svoboden! Imej le take ljudi na oblasti, katerim zaupaš in

ki delajo za naš procvit, za procvit naše lepe slovenske izkrvavljene domovine!

Nova Jugoslavija bo ljudska država, besedo, pravičnost naj ima in bo imelo ljudstvo. Zagotovilo za to je njen voditelj, naš velikan Tito.

On je preprost delavec, človek iz ljudstva, je domač, in če bi bil tu med nami, bi govoril z nami domače, zaupno, ne gosposko in vsi bi ga še bolj vzljubili. On se še bori, on ne počiva, saj hoče vse zbrati v eni veliki, lepi, svobodni ljudski državi, v novi, demokratični Jugoslaviji.

Naj živi maršal velikan, heroj Tito!

Naj živi nova Titova Jugoslavija!

„Smrt izdajalcem! Kazen za Hartnerja, Benka, Bajleca! Kazen za vse pomagače okupatorja!“ je odmevalo med zborovalci.

V imenu zavernih prekmurskih žena je spregovorila mati dveh partizanov

tov. Barbara Pergar.

„Prava slovenska mati je trpela za svoje otroke in ostala zvesta svojemu narodu. Poslala je svoje sinove tja, kamor spadajo, v našo hrabro vojsko, čeprav jo je čakalo trpljenje in preganjanje. Gnali so me, ljudje na ulici me niso pogledali. Jaz pa sem vseeno vztrajala, dajala sem hrano partizanom in se nisem bala. Take moramo biti vse. Zveste moramo ostati slovenskemu narodu, pomagati moramo našim dragim partizanom.“

V imenu mladine sta govorili tovarišici Draga Kreftova in Marija iz Mostja. Govorili sta o svobodi, ki je prinesla mladini sonce lepše bodočnosti in pa o tem, kako mora danes mladina z vsemi silami pomagati borcem za svobodo.

Viharno pozdravljen je stopil na oder zastopnik rabških Slovencev

tov. Gašpar Štefan.

Tovariši, tovarišice! Bratje i sestre! Slovenci, Slovenke! Nam, rabškim Slovencom, se nam je po jezeroletnim robstvom prikazala svoboda. Oslobojila nas je Rdeča armada. Vsi naši ljudi, ki prebivamo v dolini Rabe, imamo vsi edno željenje: i to je naj se s svojimi slovenskimi bratmi i sestrami neraztrgljivo zedinimo v demokratično, federativno Jugoslavijo. Zmetno smo čakali on blaženi den, šteri je nam prišel. Ze pod staro Jugoslavijo smo si želeli zedinjenje. Zdaj je prišel čas za to. Vse ljudstvo od Gornjega Senika do Monoštra prosi vas, pomagajte nam! Dajte nam vojsko in orožje. Mi jo srca sprimemo. Mi bomo tudi šli v vojsko. I pokažemo, da smo vredni tou i mi se vkup zakapčimo i mo se borili za slobodo slovenskega naroda.

Premineči teden so v slovenske vesi na Rabskom prišli partizani. Cejla ves je vkup zavrejala. Stari i mladi so blaženo gledali soldate nove Jugoslavije. Edno željo so vsi imeli: naj se zakapčijo k Jugoslaviji i njihovo željenje je ešče to bilo naj se tudi Monošter zakapči ka Jugoslaviji, ar oni brez Monoštra živeti nemrejo. V rabsko dolini so se borili tudi naši partizani. Porabje je slovensko!

Nam je že zadosta madjarske oblasti. Biriši neščemo več biti. Mi ščemo Tita za svojega ravnitelja. Mi ščemo Titovo Jugoslavijo.

Zahvaljujemo se Rdečoj armadi ka nas je rešila zmetnoga madjarskoga jarma. Zahvalimo se vsem Slovencom

ka so nam do zdaj pomagali. Pričakujemo i prosimo vas pa ka nam zdaj v tun teškom vremeni pomorete. Dajte nam vojsko, dajte nam orožje!

Živijo slovensko Porabje!

Živijo nova Jugoslavija!

Živijo maršal Stalin!

Živijo maršal Tito!

„Porabje je jugoslovansko.“ je vzklikala mladina. „Mi hočemo v Titovo Jugoslavijo!“ so odgovarjali zastopniki rabških Slovencev in prečitali naslednji dve brzojavki:

Rabski Slovenci Antifašističnemu Svetu Narodne Osvoboditve Jugoslavije.

Danes, 29. aprila 1945. se zastopniki rabških Slovencev srečni udeležujemo v Bogojini velikega mitinga Slovencev med Muro in Rabo.

Pričakujemo, da se bo Antifašistični Svet Narodne Osvoboditve Jugoslavije v duhu načel zaveznikov o samoodločbi narodov zavzel tudi za čim prejšnjo priključitev nas, rabških Slovencev, v demokratično federativno Jugoslavijo. S tem bo storil to, kar vsi rabški Slovenci kot del slovenskega naroda davno želimo in odločno hočemo. Ne bomo dopustili, da bi nam še nadalje vladali nasilni tujci.

Pošiljajoč najtoplejše pozdrave, se veselimo skorajšnje združitve z novo Jugoslavijo.

Rabski Slovenci Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte in Predsedstvu Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta.

Srečni, da se rabški Slovenci prvokrat v zgodovini svobodno udeležujemo velikega zborovanja skupaj s svojimi rojaki, zbranimi v Bogojini danes 29. aprila 1945. iz vsega Prekmurja, pa tudi iz ostalih slovenskih pokrajin, Vam pošiljamo najtoplejše pozdrave v pričakovanju, da se boste kot vrhovno zastopstvo slovenskega naroda z vsemi silami zavzeli za izpolnitev davne želje in odločne volje vseh nas, da se združimo z vsemi rojaki v zedinjeni Sloveniji v okviru demokratične federativne Jugoslavije.

Zaključno besedo je spregovoril član pokrajinskega odbora OF za Štajersko

tov. Franček Majcen

in prečital v imenu zborovalcev sledeče brzojavke:

Predsedniku Ministrskega sveta in Vrhovnemu komandantu Jugoslovanske armade, maršalu Jugoslavije, Josipu Brozu Titu:

Zbrani dne 29. aprila 1945. v Bogojini na velikem mitingu Slovencev v Prekmurju, ki nas je — prve med Slovenci — dokončno osvobodila Rdeča armada, pošiljamo Vam, naš dragi maršal, in naši narodni vladí plameneče pozdrave.

Zagotavljamo Vam, da bomo storili vse za fronto, za zmago nad fašizmom, in za zgraditev naše demokratične federativne Jugoslavije.

V duhu Vaše izjave, da tujega nočemo, a svojega ne damo in želeč, da se vsi Slovenci združimo v okrilju demokratične federativne Jugoslavije, pričakujemo, da bodo tudi rabški Slovenci zaživeli z nami svobodno življenje.

Vrhovnemu poveljniku Rdeče armade maršalu Sovjetske zveze J. V. Stalinu:

Slavna Rdeča armada je pregnala pod Vašim genialnim vodstvom v svojem nezadržnem napredovanju tudi iz Prekmurja madjarske in nemške fašistične okupatorje in krvnike. S tem je nam Slovencom

omogočila, da organiziramo tudi v tem delu Slovenije svojo ljudsko oblast in poddeseterimo napore za uničenje našega skupnega sovražnika.

Nikoli ne bomo pozabili grobov sovjetskih junakov, ki počivajo v slovenski zemlji, nikoli ne bomo pozabili neprecenljivih žrtev, ki jih je dala velika Sovjetska zveza.

Zato Vam, rešitelj slovenskega naroda in veliki osvoboditelj vseh svobodoljubnih narodov, Vam in vsem narodom Sovjetske zveze tisoči Slovencev iz Prekmurja pošiljamo z velikega mitinga v Bogojini dne 29. aprila 1945. svojo najglobljo in najiskrenejšo zahvalo in plameneče pozdrave.

Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte in Predsedstvu SNOS-a:

V veliki radosti ob naši dokončni osvoboditvi izpod madžarskih in nemških krvolokov pošiljamo z velikega zborovanja Slovencev med Muro in Rabo v Bogojini 29. aprila 1945. Izvršnemu odboru Osvobodilne fronte in Predsedstvu Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta najglobljo zahvalo za vodstvo brezkompromisne oborožene borbe proti okupatorjem in domačim izdajalcem v zvesti povezanosti z jugoslovanskimi bratskimi narodi ter s herojsko Sovjetsko zvezo in ostalimi zavezniki. V duhu združitve vseh neomadeževanih ljudskih sil bomo gradili pravo ljudsko oblast, se dosledno borili proti fašizmu in doprinali kar največ k obnovi naše porušene in trpinčene domovine.

V vroči želji po skorajšnji združitvi vseh Slovencev, tudi rabskih, se veselimo dne, ko bodo svobodni Trst, Gorica, Celovec, ko se bomo svobodni zbrali v naški Ljubljani.

Zborovanje se je končalo s slovensko in jugoslovansko himno med navdušenimi vzkliki Rdeči armadi, in Jugoslovanski armadi, jugoslovanski vladi in Osvobodilni fronti.

Krajevni odbor OF v Bogojini je po zborovanju priredil na čast delegaciji SNOS-a in zastopnikom Rdeče armade skupno kosilo, na katerem so bile izmenjane zdravljice na čast maršalu Stalinu in maršalu Titu, rdečearmejcem in partizanom, večnemu bratstvu slovanskih narodov, Komunistični Partiji Jugoslavije, ki je povedla narode Jugoslavije v boj in bila ves čas na čelu odpora proti okupatorju.

Mnogoštevilni zborovalci, ki so jih Bogojinčani pogostili, so se v poznih popoldanskih urah vračali nazaj v svoje domove s še trdnejšo vero v srečno bodočnost narodov Jugoslavije.

Pomanjkanje papirja

je veliko. Zato nikar ne razmetujte našega lista, temveč ga razširjajte načrtno, tako da bo bralo čim več ljudi in hiš en izvod. Ne živimo v mirnih časih, ko ne manjka papirja in ni treba štediti. Zavedajte se, da papirja ne moremo od nikoder nabavljati in da nimamo tovarn. Zato moramo štediti s papirjem kakor z vsemi drugimi proizvodi. Če papirja zmanjka, ne bomo mogli tiskati časopisa in krivi bodo tega tudi tisti naši odbori in aktivisti, ki so naročali veliko število izvodov, niso pa znali pravilno, načrtno organizirati razširjanja lista in skupnega branja.

Po vaseh in tudi v Soboti še leži papir, ki so ga pustili Madžari in Nemci. Bilo bi nepošteno, če tega papirja ne prinesete v našo tiskarno, da ga mi uporabimo v splošno korist. Prvi, ki nam je prinesel na naš poziv v prejšnji številki lista zavoj papirja, je učenec Štefan Šeruga iz Sobote.

Pišejo nam...

„Kre Rabe sem hodil,
sem ribe lovil,
čez mejo sem gledal,
sem jokati začel.“

MELINŠKI PARTIZANI POZDRAVLJAJO RABSKE SLOVENCE

Bodi pozdravljena, ti mala veja slovenskega naroda, ki se vračaš iz tisočletnega suženjstva! Svetlo sonce si videla sijati samo skozi temne oblake, ki so se zbirali nad teboj, a zadnja štiri leta so bili ti oblaki tako gosti, da noben žarek ni posijal skozi nje. Tudi mi smo dobili na vrat težki madžarski jarem, ki smo se ga sedaj otesli. Mi, prekmurški Slovenci, sedaj z veseljem gledamo, kako vas naša dobra mati Jugoslavija objema ravno v času, ko ste že skoraj vse upanje v njo izgubili. Sedaj vidimo solze v vaših očeh, a to niso solze žalosti, ampak solze veselja, ki ga bomo uživali v novi demokratični in federativni Jugoslaviji. V to Jugoslavijo vas kličemo: „Pridite, ki vas je tako dolgo težilo madžarsko suženjstvo in združite se z nami v Titovi Jugoslaviji, da boste uživali tisto svobodo, ki jo že uživamo mi, prekmurški Slovenci!“

OBČINA LIPA TEKMUJE

Tudi občina Lipa že tekmuje in pridno zbira živila za svojo osvobodilno vojsko. Najprej je bilo za Rdečo armado zbranih 10.700 kg krompirja, 1.400 kg pšenice in 640 kg koruze. Potem je agilni odbor OF s pomočjo mladine zbral za rusko bolnico 200 l vina, 40 kokoši, 2130 jajc, 70 kg kislega zelja in 50 l mleka. Za našo narodno osvobodilno vojsko pa je za prvo pošiljko zbranih 800 kg krompirja, 200 kg rži, 100 kg pšenice, 50 kg ližola in 15 kg masti. V prostovoljno vojaško službo se je javilo 30 mladincev, nekateri pa Rdeči armadi za izvidniško patrolo. Tudi na šolskem dvorišču je spet oživelo. Otroci razigrani in s slovensko pesmijo prihajajo v šolo. Dne 25. aprila sta bila z murskosoboškega pokopališča slovesno pripeljana skozi Lipa trupla dveh narodnih borcev tov. Čeha in Roja. Mnogo ljudi se je zbralo v pozdrav in poklonilo padlim žrtvama. Vaska straža je oddala častno salvo. Mladinci pa so v ganljivih besedah orisali delo prvih borcev, ki so dali življenje za svobodo Prekmurja.

BOJ ŠE NI KONČAN

Mnogo muk smo pretrpeli v teh štirih letih. Končno je prišel dan, ki smo ga tako težko čakali, dan rešitve. Prišla je k nam pomlad, svoboda Prekmurja. A pomisliti moramo, da boj še ni končan, da imamo še sovražnika med nami, ki ga je treba iztrebiti. Pomisliti je treba, da čakajo naše žene in možje na rešitev iz koncentracijskih taborišč.

Silna fronta teče po Slovenskem, ruska vojska bje z Nemcem se sovragom. Ne čakajmo, pred domačim pragom!

Iz dopisa Alojza Bobovca, Gančani.

Zahvala krajema Moravci in Tešanovci. Komanda Prekmurskega vojnega področja se zahvaljuje Moravcem in Gornjim Tešanovcem za hrano, ki so jo poslali vaščani naši vojski. Zbrali so: 634 kg rži, 582 kg fižola, 234 kg pšenice, 206 kg pšenične moke in 42 kg masti; Gornji Tešanovci: 300 kg krompirja, 105 kg fižola in 110 jajc.

PROSLAVA OBLETNICE OSVOBODILNE FRONTE V DOLNJI LENDAVI

Ob štiri letnici Osvobodilne fronte je bila v dolnji Lendavi manifestacija. Zbrala se je predvsem mladina, ki je klicala naši hrabri vojski, najmočnejšemu čuvarju naše svobode. Manifestanti so vzklikali svojem ljubljenu maršalu Titu, janaškim, sinovom bratske Sovjetske zveze, ki osvobajajo našo zasluženo zemljo. Pridružila se je tudi bolgarska vojska. Čuli so se klici: Živelo svobodno Prekmurje! Živela svoboda, smrt izdajalcem! Z zastavami in transparenti je korakala povorka skozi mesto. Partizanska pesem je odmevala daleč naokrog. Okoli sedme ure zvečer je povorka krenila v lepo okrašeno mestno dvorano, kjer so sledili trije govori. Tov. Breda je v kratkem govoru razložila pomen tega praznika in razvoj Osvobodilne fronte ter potrebo mobilizacije. Sovjetski komandant mesta je govoril o borbi Rdeče armade in o hrabrosti naših partizanov. Nato je sledil govor bolgarskega podporočnika, ki je posebej poudarjal bratstvo vseh slovanskih narodov. Klicanja in navdušanja ni hotelo biti konec. Sledila je pesem „Hej Slovani“ in nato kino predstava.

NAŠ BRALEC PIŠE

Predvčerajšnjim smo se vračali z dela domov. Otroci so se igrali na starem graničarskem travniku in metali ročne granate, tako da je ena prav blizu nas eksplodirala. Ko sem jih opozoril, naj se ne igrajo z granatami, so pričeli metati kamenje proti meni.

Starši, prijavite vse razmetane granate Mestnemu odboru in ne puščajte otrok igrati se s tem nevarnim orožjem!

Mladina naj se vključi v delo!

Vsi vemo, kako je bila mladina v predvojni Jugoslaviji zapostavljena. Kadar se je govorilo o kakšnih splošno-ljudskih vprašanjih, o prosveti, o gospodarstvu, o politiki, ali čem drugem, je bila navada reči: „Kaj bi se mladina v to vtikala, o tem naj mislijo in sklepajo starejši“. Na tak način so stari protiljudski režimi hoteli mladini onemogočiti, da bi spoznala probleme in težave našega ljudstva, da bi mogla sodelovati v javnem življenju ter da bi vnesla vanj svoj mladostni borbeni duh.

Danes pa je nov čas. Narodno osvobodilna borba je tudi mladini omogočila, da sodeluje v vseh vprašanjih javnega življenja in pri izgradnji naše Zedinjene Slovenije v novi Jugoslaviji.

Eno od številnih vprašanj, v katerih naj mladina že danes čim aktivneje sodeluje, je gospodarstvo. Mnogo gospodarskih vprašanj je še danes pred nami, tako popravljanje poti, mostov, odstranjevanje ruševin i. t. d. Ljudje po vaseh se sestajajo, da se skupno pogovore o teh vprašanjih, prireajo se gospodarski sestanki, a največkrat na teh sestankih in zborih vidimo zelo malo mladine. In prav tu se lahko mladina seznanja z gospodarskimi nalogami in pomaga pri reševanju vseh teh vprašanj.

Pa še to; ponekod mladina s svojim delom in iniciativo mnogo pomaga v gospodarstvu, a dela sama zase brez dogovora z narodno osvobodilnimi odbori. Delo pa bi lahko mnogo bolj uspevalo, če bi se mladina vedno dogovorila z narodno osvobodilnim odborom, kaj naj dela in kako. To bo tudi najboljša pomoč mladine naši narodni oblasti. Posebno pa bo ta pomoč uspešna, če se bo mladina tudi na delu izkazala in bo vedno med prvimi. Vse to pa bo mogoče le tedaj,

IGO GRUDEN:

Pozdrav krasnoarmejcem

Krasnoarmeji, brezmejci sveta, spremljali pesem smo vaših korakov v blisku in gromu kot vihur oblakov od Leningrada čez Bug do Varšave in čez Karpaty v madžarske planjave zdaj na slovenska stopili ste tla. Krasnoarmeji, brezmejci sveta, ni več med nami prepadoj in mej, baklje gorijo nam svetlih idej.

Krasnoarmeji, brezmejci sveta: vedri buditelji zor pomladanskih, osvoboditelji bratov slovanskih, sončni stvaritelji novega veka, mosta graditelji k sreči človeka, prepoveditelji blodenj duha! Krasnoarmeji, brezmejci sveta, v vas smo kalili si vero in moč, vi nam prinašate Veliko noč.

Krasnoarmeji, brezmejci sveta: ko so na Veliki petek pred leti križali narod kreniki prokleti, šli smo, da zarje priključimo nove, v hoste trnovske, kočevske gozdove, v Pohorje, v Rog, čez Snežnik do morja. Krasnoarmeji, brezmejci sveta, zdaj zakorakajmo strnjениh vrst v Maribor, Celje, Gorico in Trst.

Krasnoarmeji, brezmejci sveta, vedri, sproščeni po trnjevi poti sončnemu grmo življenja naproti. Mrto — slovenski so zemlji sehnja, pota v bodočnost so jim posvečena, blagoslovljena s krvjo so nam tla. Krasnoarmeji, brezmejci sveta, z bakljo, prižgano od svetlih idej, z vami za bratstvo človeštva napre!

če se bomo otesli tistega ozkega gledanja, češ mladina ima svoje posebne, ločene naloge. S tem, da se mladina vključi v izvrševanje splošnonarodnih nalog, bo najbolje pomagala graditi našo novo demokratično federativno državo.

Razglas

Pozivam prebivalstvo, da na dan prvega maja okraši svoje domove. Na dan prvega maja delo povsod počiva. Smrt fašizmu — Svoboda narodu! — Sekretar.

Jožef Titan obsojen na smrt

Vojaško sodišče v Soboti je 30. aprila ob pol enih obsodilo na smrt bivšega „ljudsko-izobraževalnega tajnika“ za Prekmurje, madžarskega plačanca Titana Jožefa. Razpravi je prisostvovala množica ljudi, ki je razsodbo z odobravanjem sprejela. O razpravi bomo poročali še v prihodnji številki.

Foto razstava „Naša borba“ je odprta v Obrtni zadrugi nasproti Delavskega doma od 10 do 12 in od 2 do 5.

Lendava za ranjence. Na dan 26. t. m. se je zbrala mladina Dolnje Lendave in obiskala ob 5 uri popoldne rusko bolnico. Svojim osvobodilcem je prinesla skromna darila in pa mnogo rož. Tako je mladina okrasila vse sobe s cvetjem, da bi izkazala svojo veliko hvaležnost za osvoboditev prekmurja.

Naslednja številka „Novega časa“ izide v četrtek zjutraj.

Ponoči je prispelo poročilo:

Vsa Istra osvobojena

Za jugoslovanske otroke v Bolgariji je dobro preskrbljeno. Iz osvobojenih krajev naše države je bilo odposlanih v Bolgarijo več tisoč otrok, med njimi tudi slovenskih, ki so jih spremljali večinoma slovenski učitelji-izgnanci v Srbiji. Bolgari vsi tekmujejo za oskrbo teh otrok in tako najlepše poudarjajo voljo za tesno sodelovanje z jugoslovanskimi narodi. Otroci obiskujejo šole, si urejujejo svoje stenske časopise i. t. d.